

Най-добрият цар почина

ЦАРЬ БОРИСЪ III

Цѣлиятъ български народъ — отъ Дунавъ до Егея и отъ Черно море до Охрида синь — тѣгува и още дълги години ще тѣгува за своя незабравимъ и обиченъ Царь, който ни остави да скѣрбимъ по преждевременната му и неочаквана кончина. Сега тленнитѣ му останки почиватъ смиренно въ олтаря на Светата Рилска обителъ, редомъ съ тленнитѣ останки на легендарния нашъ светецъ и закрилникъ — Свети Иванъ Рилски. Царь Борисъ III почитае много този нашъ светецъ и често отиваше да се моли въ храма на неговия манастиръ. Сега въ олтаря на сѣщия този храмъ до гроба на Свети Ивана е и неговиятъ прѣсенъ гробъ.

Легендата разправя, че Свети Иванъ Рилски билъ отъ царски произходъ, но пожелалъ да служи на Бога, отдалечилъ се отъ царскитѣ палати, отказалъ се отъ почете и слава, и дошелъ въ планината Рила, където заживѣлъ като постникъ и светецъ. Народътъ знаелъ за неговия благочестивъ и смиренъ животъ и затова го почиталъ още докато билъ живъ. А следъ смъртта му билъ погребанъ на това мѣсто, където днесъ се издига величествения Рилски манастиръ. Свети Иванъ Рилски се почита не само като светецъ, но и като закрилникъ на нашия народъ.

Царь Борисъ, който обичаше народа си и бѣше сѣщо така неговъ закрилникъ, самъ пожела да бѣде погребанъ редомъ съ почитания отъ него светецъ. И сега когато българитѣ отъ всички крайща на обединеното ни отечество ще отиватъ да се поклонятъ предъ тленнитѣ останки на любимия си Царь, тѣ ще се поклонятъ едновременно на двама свои закрилници.

И ще се разправя въ приказки и легенди за безкрайната добрина на царь Бориса, за неговия скроменъ животъ и за постоянната му готовностъ да чомага на всички, които сѣ въ нужда. Цѣлиятъ си животъ Той бѣше между народа.

ШЕПОТЪТЪ НА НИВИТЪ

Единъ селянинъ посѣлъ четири ниви: една съ рѣжъ, една съ ечемикъ, една съ овесъ и една съ жито. Той билъ трудолюбивъ и добъръ стопанинъ, не билъ и богатъ, тѣ се радвалъ много, когато нивитѣ израстли буйни, изкласили и се вѣлнували като море.

Всѣка сутринъ ходѣлъ той да ги обикаля, да ги наглежда и да имъ се радва. И една сутринъ като отишелъ при тѣхъ и се спрѣлъ на височкото мѣсто, откъдето се виждатъ всичкитѣ четири ниви, той чулъ че тѣ шумятъ и се разговарятъ помежду си.

Рѣжътъ казвала:

— Виждате ли каква съмъ висока и права. Така високо и правъ става и този, който се

храни съ моето зърно.

Ечемикътъ пѣкъ казалъ: — Виждате ли какви едри класове и дълги осили имамъ. Който се храни съ моитѣ зърна, става набитъ и силенъ.

А овесътъ казалъ:

— Виждате ли какъ моитѣ класове висятъ като камбанки и се люлѣятъ леко. Така и този, който се храни съ моитѣ зърна става лекъ и подвиженъ.

Обадило се и житото:

— Виждате ли моитѣ класове какви сѣ златни и налѣни. Златни сѣ и зърната ми. Отъ зърната ми ставатъ хубави пити, вкусни баници и най-сладки нѣща за ядене. Наздраве на този, който ги яде!

Ст. Андрейчинъ

Въ два сѣседни двора се излюпили едновременно две пѣтлети. Едното било бѣло като снѣгъ, а другото черно, катранено черно. И дветѣ имали златисти гребени и дълги, извити опашки. И най-важното: и дветѣ се смѣтали за хубавци и пѣснопойци. И не било лѣжа. Хубави били дветѣ пѣтлети, стройни и прочути пѣснопойци. Затуй пѣкъ отъ гордостъ не стѣпвали на земята, навсѣкѣде ходѣли съ вирнати глави, гордо и наперено. Искали всички останали кокошки и пѣтли да ги славятъ и да имъ правятъ пѣтъ, когато минаватъ. Така и ставало.

Ала бѣлото пѣтле забелязало, че сѣседътъ му, черното пѣтле, често му се подсмива-

ло, ходѣло при неговитѣ кокошки. Не стигало това, ами и кокошкитѣ си шушукали нѣщо съ него. Даже черното пѣтле се похвалило веднажъ, че било по-хубаво и по-силно отъ бѣлото и не искало да знае за него. Смѣтало го за нищо и никакъвъ самохвалко, който, вмѣсто да пѣе, крѣщи. Като чуло тия думи бѣлото пѣтле, разсърдило се страшно. Заканило се на черното пѣтле. Черното се изсмѣло на думитѣ му и казало, че само като го духне, ще падне.

Отъ тоя день дветѣ пѣтлети се намразили страшно и започнали да тѣрсятъ сгоденъ случай да си отмѣстятъ едно на друго. Както и преди, единъ день черното пѣтле най-на-

Виждамъ роднитѣ гори пълни съ блѣсъкъ и искри. Виждамъ Дунавъ да свѣтлѣй и победенъ маршъ да пѣй!

Ти бѣди благословенъ, мой прекрасенъ край-рожденъ. Нека въ тебе слънце грѣй, едро жито да се лѣй.

И отъ Дунавъ до Егей българинътъ да живѣй! Ти си слънце, ти си рай, мой прекрасенъ роденъ край!

Георги Хрусановъ

ЕЗОПОВИ БАСНИ

ВОДНИЯТЪ ЦАРЬ И БИСЕРЪТЪ

Единъ човѣкъ плувалъ съ лодка въ морето и изпусналъ скѣпоцененъ бисеръ. Върналъ се на брѣга, взелъ кофа и почналъ да изгребва водата и да я излива на земята. Три дни и три нощи гребалъ и изливалъ непрестанно. На четвъртия день излѣзълъ отъ морето Водниятъ царь и го запиталъ:

— Защо гребешъ водата?

— Защото изпуснахъ единъ бисеръ въ морето.

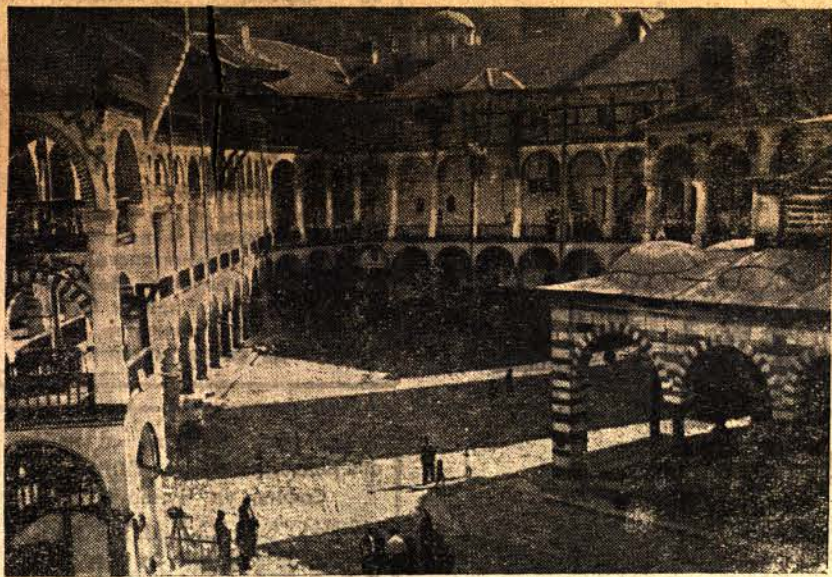
— До кога ще продължавашъ да гребешъ? — запиталъ го отново Водниятъ царь.

— Докато пресуша морето, — отвѣрналъ човѣкътъ.

Изплашилъ се Водниятъ царь, гмурналъ се въ морето, извадилъ бисера и го далъ на човѣка.

Левъ Толстой

СВЕТАТА РИЛСКА ОБИТЕЛЪ

Тукъ, въ прочутия манастиръ „Св. Иванъ Рилски“ се намира гробницата на покойния нашъ Царь-обединителъ БОРИСЪ III

НАШИ ПИСАТ

Елинъ Пелинъ

Роденъ е въ с. Байлово, новоселско, на 18 юлий 1878 година. Сега живѣе и работи въ София.

Елинъ Пелинъ, истинското име на когото е Димитъръ Ивановъ, е единъ отъ най-любимитѣ наши писатели. Неговитѣ разкази и стихове се четатъ съ особена наслада отъ малки и голѣми. Той е написалъ нѣколко тома разкази за възрастни и сборника „Пижо и Пендо“, весели стихове и разкази на шопски диалектъ. За малкитѣ е написалъ много книжки съ стихове и приказки. Отъ него е хубавиятъ романъ за деца въ две части: „Янъ Бибианъ“ и „Янъ Бибианъ на луната“.

Той е членъ на Академията на наукитѣ и изкуствата и цененъ сътрудникъ на много вестници и списания.

НОВИ ДНИ

Шаро, Котаране, мѣчно ви е, зная, че не мога вече съ васъ да си играя.

Но къде следъ мене двама сте трѣгнали? Ученикъ съмъ вече — какъ не сте узнали!

Кучета и котки книга не разбиратъ — хората имъ друга работа намиратъ...

Моля ви се много бързо се върнете — отъ крадци и мишки кѣщата пазете!

А пѣкъ азъ ще уча приказки и пѣсни — нови дни ме чакатъ съ книжкитѣ чудесни!

Георги Владимировъ

хално влѣзло въ двора на бѣлото, отишло при кокошкитѣ му и започнало да се надсмива надъ съперника си. Бѣлото това и чакало. Нахвърлило се веднага върху самохвалца. Черното пѣтле не се изплашило. Настрѣхнало, разлютило се и съ все сила се нахвърлило върху нападателя си. Двамата врагове започнали кървава и страшна борба. Кой знае докъде щѣли да стигнатъ, ако не излѣзла стопанката на бѣлото пѣтле да ги разгони. Разкрѣкали се кокошкитѣ и отъ двата двора, надошли и сѣседскитѣ кокошки да видятъ какво става. Като разбрали каква е работата, едни отъ кокошкитѣ наобиколили бѣлото пѣтле, други черното и дълго имъ говорили да се оставятъ, ала дветѣ пѣтлети не искали да преклонятъ глави. Прибрали се въ курницитѣ си окѣлвани и кървави и зачакали деня, когато ще се срещнатъ втори пѣтъ за отплата.

„Тоя пѣтъ ми попрѣчиха — мислило си бѣлото пѣтле, — но падне ли ми втори пѣтъ, ще

го смажа само съ единъ ударъ. На пухъ и пепелъ ще го направя и после, о, после нѣма да имамъ съперници, нѣма да има кой да ми прѣчи и завижда, да ме подиграва и да ме обижда. Ще живѣя като истински царь“.

Така, разбира се, мислѣло и черното пѣтле. И то вѣрвало, че е по-силно и, кога да е, ще смаже бѣлия самохвалко.

Наскоро дветѣ пѣтлети пакъ се срещнали, сбили се мѣжки, но и тоя пѣтъ ги разтѣрвали на време, та нито единъ отъ двамата борци не падналъ, ала гребенитѣ имъ кљумнали и потѣнали въ кръвъ, опашкитѣ имъ се проскубали и тѣ вече не били ония хубавци, каквито били преди борбата. Кокошкитѣ вече не искали да ги знаятъ за нищо и започнали да ги подиграватъ. Но намѣрили се и стари и умни кокошки, които посъветвали двамата съперници да се откажатъ отъ това шууро намѣрение да се биятъ, ала тѣ били обхванати отъ такава злоба за мѣстъ, че не искали да чуятъ за нищо. И щомъ се посъвзели отново се

срещнали въ една градина задъ сградитѣ, където никой не можѣлъ да ги види и да имъ прѣчи на борбата.

Петъ часа бой се били, бой страшенъ и кървавъ. Земята наоколо имъ се покрила съ кръви и пера, ала тѣ не се оставили. Вечерта, когато пристигнали стопанитѣ имъ, що да видятъ: на бойното поле лежало мъртво черното пѣтле съ обезобразена глава. Красивиятъ му нѣкога гребенъ билъ толкова смазанъ и окѣлванъ, че приличалъ на кѣсче кърваво месо. Не далече отъ него пѣкъ брало душа бѣлото пѣтле, сѣщо така смазано, окѣлвано и кърваво.

Тая вечеръ кокошкитѣ се прибрали безъ своитѣ царе. До късно си приказвали за кървавата борба. Когато се събудили на сутринята и отишли въ градината труповѣтъ на двамата борци не били вече тамъ. Лисица ги изляла презъ нощта и наоколо имъ стояла само перушината, разнесена по цѣлата градина.

Владимиръ Зеленгоровъ